

Elements de patrimoni històric-artístic

Sant Romà de Sau

Municipi Vilanova de Sau

Època ss. XI - XIX

Estil Romànic

Codi Pla Especial p.26

Règim de protecció

Descripció

Edifici religiós. Fou església parroquial. Orientada de llevant a ponent i de nau única. Al mur de tramuntana es conserven arquets llombards damunt els quals canvia l'aparell constructiu que fins a aquest punt era de pedra carejada i després és de còdols de riu. A ponent hi ha una finestra quadrada i tapiada. La volta està aterrada. A la part de tramuntana s'hi adossa un esvelt campanar de tres pisos. Al segon s'hi obren finestres geminades amb capitell llis i arquets llombards i dents de serra al damunt. Les finestres del tercer pis són d'arc de mig punt i està cobert a quatre vessants.

Des de la construcció del Pantà de Sau, a la dècada de 1960, roman sota les aigües, però en època de sequera surt a la superfície.

Vista de l'Església amb poc nivell d'aigua al Pantà de Sau (2001). Autor: XPN

Dades històriques

Sau, fou una demarcació formada per cinc parròquies: Sant Romà de Sau, Santa Maria de Vilanova, Sant Pere de Castanyadell, Sant Andreu de Bancells i Sant Martí de Querós. Totes agrupades entorn del Castell de Cornile o de Corneli, ja documentat l'any 917.

Terme d'escassa població que s'agrupava entorn dels cursos d'aigua com el Ter en aquest cas. Coneixem l'evolució de la mateixa gràcies a diferents censos:

- 1553, els fogatge parla de 10 laics i un capellà, Mn. Bernat Cuderch.
- 1626, el Cens General parla de 7 cases i 56 persones.
- 1689, la visita del Bisbe de Vic, en el recull efectuat per la mateixa parla de 25 cases, 9 prop de la parròquia.
- 1782, els censos donen a Sant Romà 32 famílies.
- 1860, el nomenclàtor la descriu com Església parroquial, situada a 4 km de la capital de l'ajuntament, un edifici de dues plantes deshabitat.

Moltes d'aquestes cases a més de la parròquia, el pont i el cementiri foren cobertes per les aigües.

El Nom de Sau, passà als primers senyors en Ramon Borrell de Sau, s. XII, que s'estinguí al s. XV. Passà a ser domini dels Cabrera per enfeudament.

Al s. XV, apareix als documents el senyor de Savassona com senyor útil de Sau, seguint fins el darrer barò de Savassona que fou J. F. Ferrer de Llupià (1764-1826).

Bibliografia

- Nomenclàtor de la Província de Barcelona. 1860.
- Revista AUSA.
- Servei del Patrimoni. Generalitat de Catalunya. Fitxes.